

Urgències per abús de drogues en menors de 30 anys

Segons les enquestes de consum de drogues entre estudiants (ESTUDES) i entre població general (EDADES), l'alcohol, el tabac i el cànnabis segueixen sent, per aquest ordre, les drogues més consumides entre els menors de 30 anys. El 2016, un 21,9% dels estudiants (14 - 18 anys) i un 14,2 % dels joves (15-29 anys) de la població afirma haver-se emborratxat els darrers 30 dies.

A més de l'accidentabilitat i de les intoxicacions, els consums intensius d'alcohol estan associats a diferents conductes de risc: violència, relacions sexuals sense preservatiu o amb penediment posterior, discussions familiars, etc. Destaca el fet que l'alcohol sigui percebut pels joves, amb diferència, com la substància de menor risc.

Les urgències ateses per abús de drogues en els hospitals i els centres d'urgències d'atenció primària (CUAP) en la població menor de 30 anys ha incrementat en un 17,2% en els darrers 5 anys.

L'alcohol és responsable del 87% de les urgències.

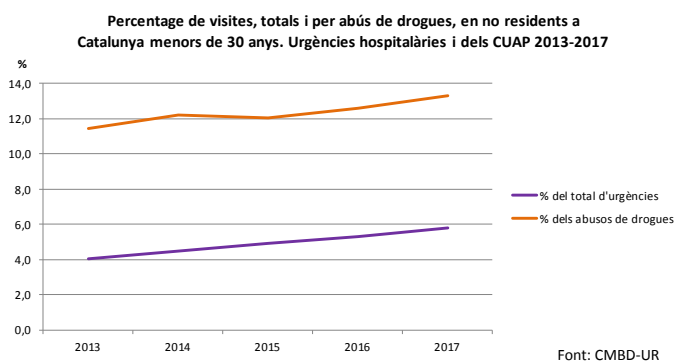
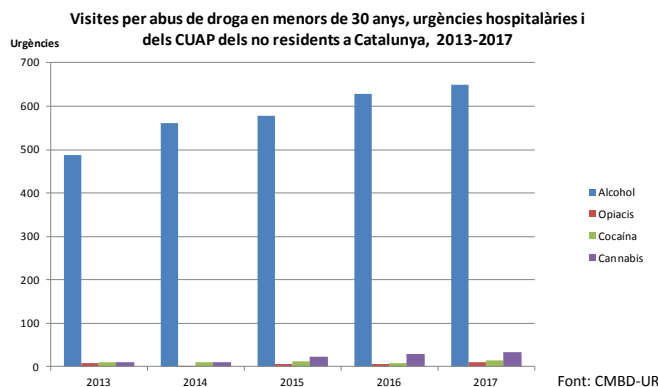
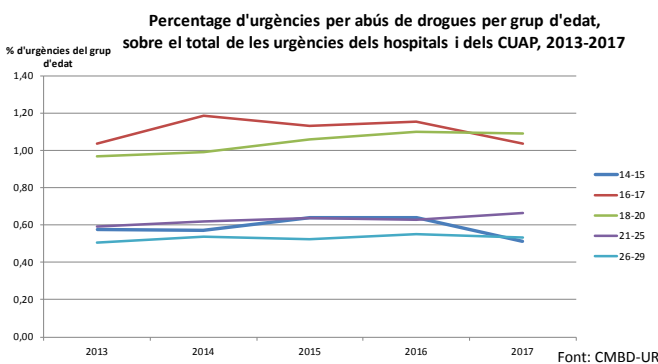
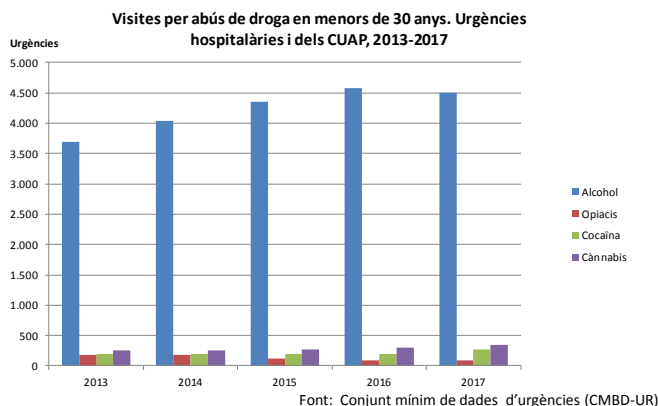
El cànnabis representa un 6% de les urgències, la cocaïna un 4% i els opiacis un 3%.

De cada 1.000 urgències en joves de 14 a 30 anys 6 són per abús de drogues i, en concret, 10 de cada 1.000 en els joves de 16 a 20 anys.

Les urgències per abús de drogues entre els joves no residents a Catalunya ha augmentat un 36,3% en els darrers 5 anys. Entre aquests joves, l'alcohol és responsable del 94% de les urgències i el cànnabis del 3,5%.

Les urgències dels no residents a Catalunya representen un 5% del total, però són el 12,3% en relació amb les urgències per abús de drogues.

Les urgències per abús de drogues són l'1,6% de les urgències dels no residents i el 0,6% de les dels residents.

DISTRIBUCIÓ DEMOGRÀFICA DE LES URGÈNCIES PER ABÚS D'ALCOHOL

El 53,8% de les urgències ateses per abús d'alcohol han estat en homes. Tot i això, en menors de 17 anys hi ha més urgències en noies que en els nois (2.654 urgències en nois i 3.046 en noies).

L'edat mitjana dels homes és de 21 anys i la de les dones de 20 anys, i és manté estable al llarg dels cinc anys estudiats.

L'any 2017 es van atendre 4.507 urgències per abús de l'alcohol en els serveis d'urgències hospitalàries i dels CUAP, en menors de 30 anys. A més, el SEM en va resoldre 1.437 sense necessitar derivar-los a cap centre sanitari.

DISTRIBUCIÓ EN EL TEMPS

El 73% de les urgències es produeixen durant el cap de setmana, de divendres a diumenge, tant en els homes (71,6%) com en les dones (73,8%).

De mitjana, cada cap de setmana 79 joves necessiten atenció mèdica d'urgències per abús d'alcohol.

L'hora d'arribada als serveis d'urgència és bàsicament nocturna, al contrari que en la resta d'urgències. La major freqüència té lloc entre les 2 i les 5 de la matinada, tant en els homes com en les dones.

Quan s'analitza per grup d'edat s'observen algunes diferències.

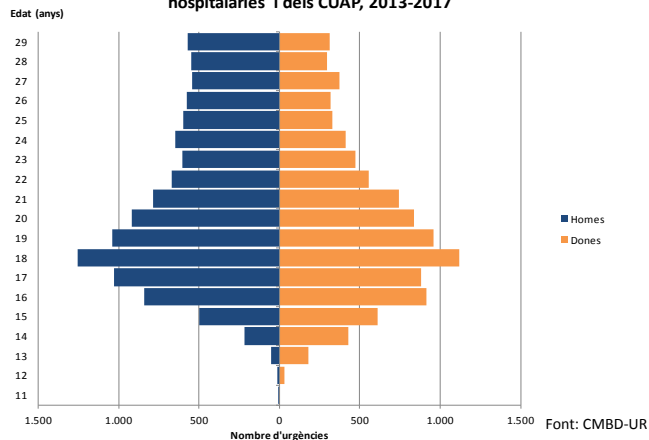
En el **grup de 14 a 15 anys**, s'observa un primer pic a les 9 del vespre i un segon a les 2 de la matinada.

En el **grup de 16 a 17 anys**, el pic es produeix a les 2 de la matinada; en el de **18 a 20 anys** és a les 4 de la matinada i en els **majors de 20 anys** és a les 5.

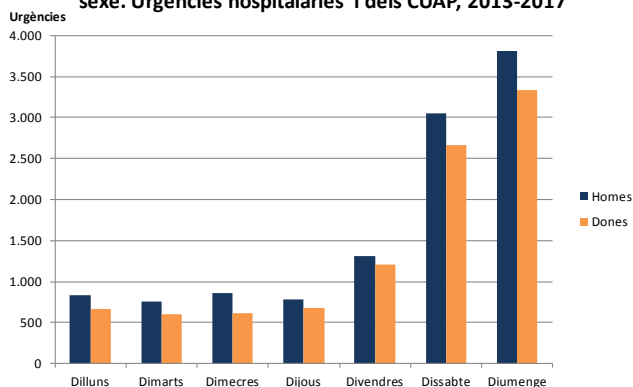
Hi ha una variabilitat mensual en les urgències per abús d'alcohol. En general, els mesos d'estiu és quan hi ha més activitat: de maig a agost s'atenen el 42% de les urgències.

De juny a setembre s'atenen mensualment un 12,7% de les urgències del **grup de 14 a 15 anys**, excepte el mes de juliol, que disminueix al 10%. Aquest període podria correspondre a la coincidència amb activitats juvenils i de lleure organitzades.

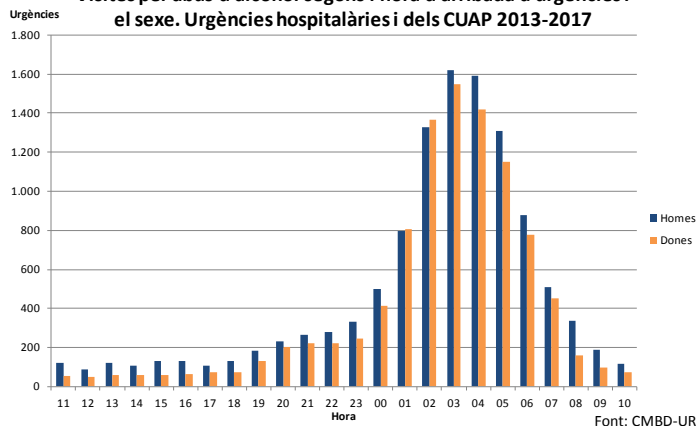
Urgències per abús d'alcohol segons edat i sexe. Urgències hospitalàries i dels CUAP, 2013-2017

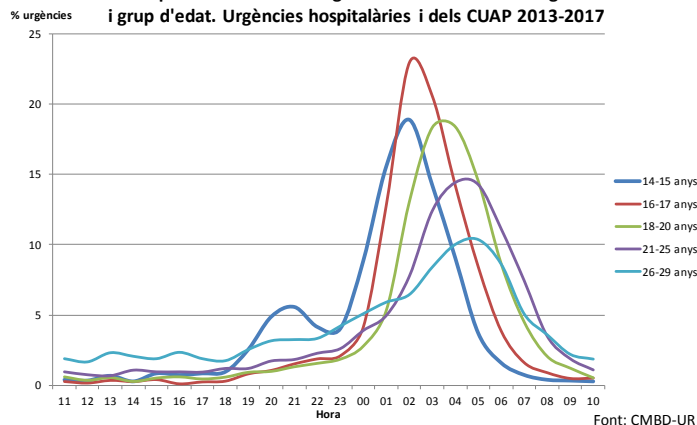
Visites per abús d'alcohol segons dia de la setmana i sexe. Urgències hospitalàries i dels CUAP, 2013-2017

Visites per abús d'alcohol segons l'hora d'arribada a urgències i el sexe. Urgències hospitalàries i dels CUAP 2013-2017

Visites per abús d'alcohol segons l'hora d'arribada a urgències i grup d'edat. Urgències hospitalàries i dels CUAP 2013-2017

En el **grup de 16 a 17 anys**, la màxima aflluència d'urgències es dona entre els mesos de juny a agost, en què s'atenen més del 10% de les urgències d'aquest grup, i el mes de juliol arriba al 12,4%. En el **grup de 18 a 20 anys**, el pic d'activitat, per sobre del 10% de l'activitat mensual, es concentra en els mesos de juliol i agost. En els **majors de 20 anys** la variabilitat en les urgències mensuals no és tan important com en la resta de grups, però també presenta més urgències els mesos de juny a agost.

En tots els grups d'edat les visites a urgències per abús d'alcohol es donen sobretot durant el cap de setmana.

Els mesos d'estiu els serveis d'urgències poden arribar a atendre 100 joves per abús d'alcohol.

REINCIDÈNCIA

Dels joves residents a Catalunya que han anat a urgències per un abús d'alcohol, n'hi ha que hi tornen pel mateix motiu al cap d'un temps: als **3 mesos**, un 1,9% dels homes i un 1,6% de les dones; **a l'any**, un 5,1% dels homes i un 4,8% de les dones, i als **5 anys**, un 11,7% dels homes i un 10,9% de les dones.

La reincidència en el temps incrementa conforme augmenta l'edat.

Grup de 14 a 15 anys: als 3 mesos, un 1,1%; a l'any un 2,9%, i als 5 anys, un 9%.

Grup de 16 a 17 anys: als 3 mesos, un 0,8%; a l'any, un 3,8%, i als 5 anys, un 10%.

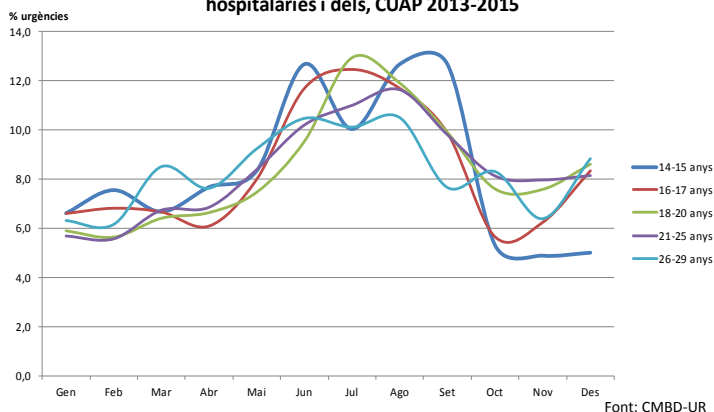
Grup de 18 a 20 anys: als 3 mesos, un 1,5%; a l'any, un 5%, i als 5 anys, un 12%.

Grup de 21 a 25 anys: als 3 mesos, un 2,1%; a l'any, un 5,4%, i als 5 anys, un 14%.

Grup de 26 a 29 anys: als 3 mesos, un 3%, i a l'any, un 7,9%. En aquest grup d'edat no es disposa d'un seguiment de 5 anys atès que es deixa de seguir més enllà dels 29 anys, i el màxim que poden tenir són 4 anys els que l'any 2014 comencen amb 26 anys.

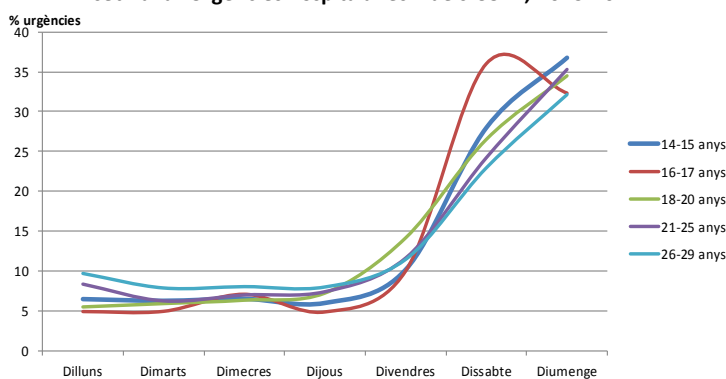
Caldria poder intervenir en aquests joves reincidents per oferir-los ajuda.

Visites per abús d'alcohol segons grup d'edat i mes. Urgències hospitalàries i dels CUAP, 2013-2015

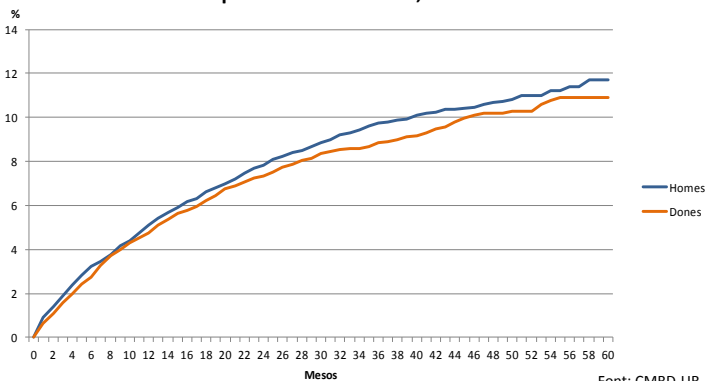
Font: CMBD-UR

Visites per abús d'alcohol segons grup d'edat i dia de la setmana. Urgències hospitalàries i dels CUAP, 2013-2017

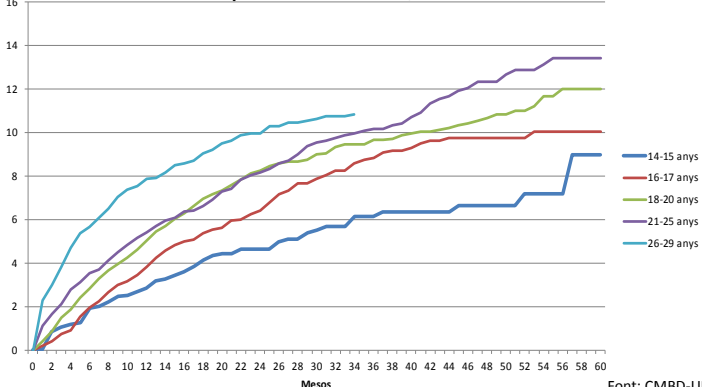
Font: CMBD-UR

Reincidència per abús d'alcohol segons sexe. Urgències hospitalàries i dels CUAP, 2013-2017

Font: CMBD-UR

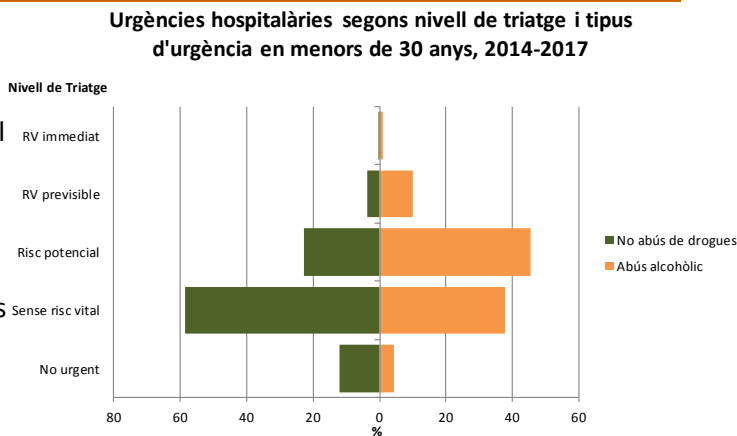
Reincidència per abús d'alcohol segons el grup d'edat. Urgències hospitalàries i dels CUAP, 2013-2017

Font: CMBD-UR

NIVELL DE TRIATGE HOSPITALARI

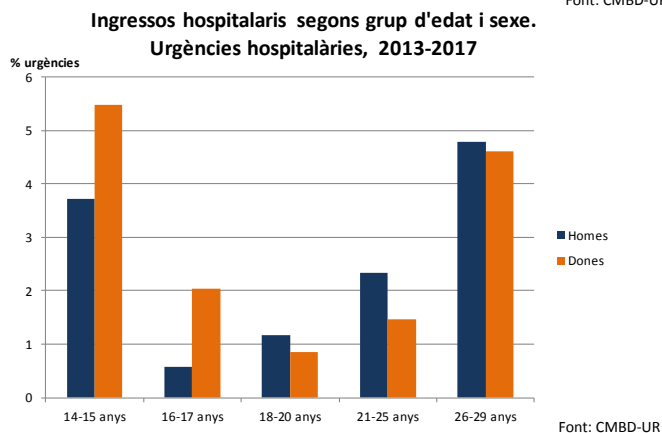
El nivell de triatge indica la prioritat en què s'han d'atendre les urgències. S'ha comparat el triatge atorgat a les urgències per abús d'alcohol amb les urgències en què no hi ha hagut cap abús per drogues pel mateix grup d'edat. Mentre que un 27% de les urgències generals mostren risc vital (RV), en el cas de les urgències per abús d'alcohol són el 57%.

INGRESSOS HOSPITALARIS

El 2,4% de les urgències hospitalàries per abús d'alcohol requereixen un ingrés.

Les noies de 14 a 15 anys són les que tenen un percentatge més elevat d'ingressos (5,5% vs. 3,7% en els nois), fet que segurament està associat a la menor tolerància a l'alcohol i a sortir amb nois més grans. En el grup de 16 a 17 anys el percentatge global d'ingressos disminueix, però incrementa la diferència entre els sexes (2% en les noies vs. 0,6% en els nois). A més de tenir intoxicacions segurament més greus, segons l'enquesta ESTUDES aquestes noies estan més exposades a conductes de risc: sexuals o de violència. En els grups de 18 anys o més els ingressos tornen a augmentar i s'inverteix el patró, ja que són superiors en els homes que en les dones.

NIVELL DE RENDA

S'han analitzat les taxes de joves que han anat a urgències per almenys un episodi d'abús d'alcohol segons el nivell de renda, el sexe i el grup d'edat.

S'observa que les taxes són més elevades en els homes que en les dones. A partir del nivell de renda mitjà, hi ha un increment en les taxes a mesura que baixa el nivell de renda. Entre els homes, les taxes s'igualen entre els de nivell de renda alt i baix.

A partir dels 16 anys, en general, les taxes de pacients amb abús d'alcohol disminueixen amb l'increment d'edat per a tots els nivells de renda, excepte per als de renda molt baixa, que queden estables.

